MUZEJSKI RAVNATELJ
LJUBLJANA JUGOSLAVIJ

Št. 40 Poštnina poračunjena (C. C. con la posta) V Trstu, v sredo, 16. februarja 1927. Posamezna številka 30 cent. Letnik LII

List izhaja vsak[illegible] razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, 3 mesece L [illegible] —, celo leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50 več[illegible] ke 30 stot. — Oglasnina za 1 mm prostora v širokost[illegible] a trgovske in obrtne oglase L 1.—, za osmrtnice, zah[illegible] a L 1.50, oglase denarnih zavodov L 2.— na prvi strani L 2.—

EDINOST

Uredništvo in upravništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravništvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne «Edinost» Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Notranje prilike in neprilike v Rusiji

Pod tem širokim naslovom je treba razumeti politične in gospodarske in socialne prilike in neprilike, v katerih se razvija porevolucijsko življenje v sovjetski državi. V naslednjem se bomo omejili le na drugi del vprašanja, t. j. na gospodarsko in socialno stran prilik in neprilik, ki karakterizirajo načrte in prizadevanja sovjetske vlade za najbližjo bodočnost.

Kakor pred vojno — in morda še bolj — je tudi po vojni zavito vse, kar se dogaja v Rusiji, v nekako neprodirno meglo, v kateri se ne morejo nikdar natančno videti oblike tamkajšnjih dogodkov. Ločitev med Rusijo in ostalo Evropo je bila popolna posebno v prvih letih po revoluciji. Čim bolj pa se obnavljajo na vseh straneh gospodarski stiki s to veliko državo, tem bolj postajajo jasne in dostopne tudi širšim slojem po zapadnih državah oblike novega življenja, ki se tam ustvarja, a obenem tudi oblike splošne sovjetske politike v notranjosti in napram ostalem svetu.

Med nalogami, ki povzročajo novim gospodarjem Rusije še vedno največ skrbi, so one, ki se nanašajo na gospodarsko organizacijo neizčrpnih naravnih bogastev, s katerimi je obdarjeno rusko ozemlje. V zadnjem času se govori o nekaterih grandioznih načrtih, katerih izvedba naj bi dala Rusiji takorekoč novo gospodarsko lice in novo prej nepoznano gospodarsko moč.

Najvažnejši med temi načrti bi bila po poročilih ruskih listov industrializacija Urala. Že za časa Petra Velikega je bilo uralsko gorovje, ki loči evropsko Rusijo od Sibirije, središče ruske železne industrije, da o drugih ne govorimo. Toda uralske tvornice so se vedno bolj odlikovale s svojim naravnim bogastvom nego s svojo tehniko in tudi v novejšem času se je položaj v tem pogledu malo spremenil. Dela se večinoma po zastarelih metodah in zato je dobiček od teh podjetij razmeroma majhen. Bogastvo, ki leži v Uralu, pa je v pravem pomenu besede neizčrpno. Še vsaka znanstvena komisija, ki je bila poslana raziskovat kraje ob Uralu in na njem, je odkrila nove in nove rudnike novih rud in premoga. Podani so torej vsi pogoji, da se napravi od uralske gubernije nekaka ruska Anglija, pokrajina dimnikov in fabrik, katera bo mogla porabljati vse sirovine države. Poleg tega se nahajajo tam tudi široka ležišča zlata, srebra, platina itd.

Sovjetska vlada je izdelala v zadnjem času načrt za reorganizacijo stare uralske industrije. Po tem načrtu bi se otvorila v Sverdlovskem nova tvornica strojev, a v Nižnjem Tagilu tvornica vagonov. Dalje bi se imela modernizirati tudi stara tvornica za topljenje medenine v Bogomolovsku itd. Znanstvene geološke postaje se ustanovijo v pečersko-zaozerskem okraju in njihova mreža se razširi tudi na severni Ural. Istotako se razpravlja o vprašanju, kako bi se ustanovila zdravilišča in kopeli na krajih številnih toplih vrelcev uralskega ozemlja.

Kot se vidi, gre torej za načrt, ki naj bi dovedel do ustvaritve novega mogočnega industrijskega središča v Rusiji, katero bi imelo velik vpliv ne le na gospodarsko življenje Rusije same, temveč brez dvoma tudi na položaj vsega azijskega trga.

Drugi veliki načrt je gradba turkestansko-sibirske železnice. Vse zvezne republike, skozi katere bi tekla ta železnica, se zelo zanimajo za njeno usodo in prebivalstvo zahteva, da se začne čim prej graditi. Na sestanku srednje-azijskih republik, ki se je vršil pred kratkim v Taškentu, je izjavil predstavnik osrednje moskovske vlade, da se more zgraditi nova proga v štirih letih, a morda tudi v treh, če bi delo napredovalo normalno. Pri gradbi bo delalo okoli 50.000 delavcev. Vprašanje, ali bodo tračnice, vagone, lokomotive in ostale potrebe izdelovale samo ruske tvornice ali pa bo treba tudi naročil iz inozemstva, ni še rešeno.

Med ostalimi manjšimi načrti omenjajo poročila še gradbo kanala, ki bo spajal Volgo z Donom. Ta načrt pa je šele v povojih. Pred dnevi se je vršila v Rostovu na Donu tozadevna propagandna seja. Propaganda se vrši sedaj večinoma še v obliki predavanj, in sicer v prvi vrsti v krajih ob Volgi. Neposredni cilj te propagande je, da se dobijo potrebna denarna sredstva, pri čemer se v veliki meri računa tudi s prostovoljnimi posojili prebivalstva.

V socialnem pogledu so važne sedanje volitve v krajevne sovjete. Sodeč po poročilih ruskih listov se je nenadoma pojavilo pri volilnem gibanju to, kar je hotela revolucija za vedno odpraviti, namreč razredna borba v novi izdaji. Borbeni komunizem prvih let je spravil na površje komunistično delavstvo. Ostalo prebivalstvo, ki je v začetku sprejelo novi položaj, se je, kot vse kaže, le začasno sprijaznilo z njim in se je tajno pripravljalo na odpor. Tu prihajajo v prvi vrsti v poštev kmetje in mali obrtniki. Nep, t. j. nova ekonomska politika, je dala kmetom in obrtnikom čas in možnost, da so zbrali svoje sile, in njihovo ojačanje se pri letošnjih volitvah močno čuti. Še nikdar se niso kmetje tako živo zanimali za volitve kakor letos. Isto velja tudi za malo meščanstvo. Močno gibanje se je opazilo letos tudi med onimi državljani, ki nimajo volilne pravice. Ti so nastopili z odločno zahtevo, da se jim mora ta pravica vrniti. Na drugi strani pa se je opazilo, da se delavstvo za volitve prav malo zanima. Komunistični voditelj Molotov je rekel na nekem shodu v Leningradu, da ni šla glasovat niti polovica delavcev.

Dasi je razredna borba v Rusiji prepovedana, se pa kljub temu vrši med paragrafi, kjer prihajajo do izraza številne socialne razlike, ki ločijo prebivalstvo v posamezne skupine. To priznavajo tudi komunisti sami. I. Polujan piše v listu «Rabočaja Gazeta», da imajo letošnje volitve izredno velik politični pomen. Pri njih se odkrivajo nove politične sile, ki sicer nimajo še določnih oblik, ki pa dajajo slutiti, da se bodo skušale v bodočnosti čedalje bolj uveljavljati. **N-l.**

Slovesna otvoritev

prvega vzorčnega sejma v Tripolisu

RIM, 15. (Izv.) Včeraj zjutraj je prispel v Tripolis parnik «Città di Trieste», na katerem so potovali zastopniki vlade, poslanske zbornice, senata in druge osebnosti, da se udeležijo otvoritve prvega vzorčnega sejma v Tripolisu. Po svojem prihodu so se gostje odpeljali v Grand hotel, kjer jih je pozdravil župan Tripolisa Hassunapaša.

Popoldne se je vršil sprejem v dvorani mestnega sveta, tekom katerega je podaril zastopnik rimskega gubernatorja komendator de Pretis Tripolisu v imenu rimskega mesta bronasto volkuljo. Zvečer se je vršila v gledališču Politeama slavnostna predstava.

Danes zjutraj je bil otvorjen z veliko slovesnostjo vzorčni sejm. Kralja je zastopal pri otvoritvi vojvoda delle Puglie. Otvoritvi so prisostvovali zastopniki vlade, parlamenta, senata, civilne in vojaške oblasti, kolonije, inozemski konzuli ter velika množica razstavljalcev in posetnikov.

Otvoritveni govor je imel gubernator Tripolitanije general de Bono. V imenu predsednika vlade in ministra za kolonije je govoril državni podtajnik on. Bolzon, ki je očrtal naloge Italije za povzdig njene najbližje afriške kolonije. Po končani otvoritveni formalnosti so si povabljenci ogledali razstavo, ki je posebno zanimiva tam, kjer razkazuje gospodarsko življenje domačinov.

On. Terruzzi v Rimu

RIM, 15. (Izv.) Danes ob 14.30 je prispel v prestolico gubernator Cirenaike on. Terruzzi, ki je poročal on. Federzoniju o svojem delovanju. Gubernatorja bo najbrž sprejel tudi ministrski predsednik.

Podrobnosti o potresu v Jugoslaviji

Velik obseg katastrofe

V Hercegovini in Črni Gori

MOSTAR, 15. (Izv.) Včerajšnji potres, ki je najhujše razsajal v Ljubinju in v okolici, je povzročil velikansko škodo. Novo šolsko poslopje v Ljubinju, ki je bilo že ob priliki potresa v oktobru lanskega leta precej poškodovano, se je do temeljev porušilo. Poleg številnih hiš sta se porušila tudi stolp turške kule in glavno poslopje tobačne tovarne. V vsej okolici ni ostala niti ena hiša nepoškodovana.

V Perkovićih v ljubinjskem okraju se je porušila hiša nekega seljaka in je vsa družina osmih oseb našla pod ruševinami smrt. Vas izgleda, kakor da bi bila bombardirana od težke artiljerije. Več ljudi je težko ranjenih. Število mrtvecev pa bo mogoče ugotoviti šele, ko bodo odstranjene razvaline.

BEOGRAD, 15. (Izv.) Vesti, ki so došle danes o včerajšnji potresni katastrofi v južnozapadnem delu države, dokazujejo, da je obseg katastrofe res zavzel izredno velike dimenzije.

Vsi današnji listi prinašajo obširna poročila, iz katerih izhaja, da je potres povzročil nepregledno škodo. Te vesti se tudi uradno potrjujejo. Najhuje sta prizadeti Hercegovina in Črna gora, kjer je poškodovana skoraj sleherna hiša. Več stotin poslopij se je popolnoma porušilo. Mnogo poslopij pa je tako zelo poškodovanih, da so oblasti odredile takojšnjo izpraznitev.

Tudi v Dalmaciji in na otokih je povzročil potres mnogo škode. Hudo je prizadet Dubrovnik. Trije potresni sunki, ki so trajali po pol minute, so povzročili razen precejšnje škode nepopisno paniko. Vse je bežalo na prosto. V hotelu della Ville se je vdrl, kot smo že poročali, strop. Več oseb je težko ranjenih.

Potresni sunki so se ponovili tudi v pretekli noči. Prebivalstvo kampira na prostem in si ne upa nazaj v hiše.

SARAJEVO, 15. (Izv.) Tudi v Črni Gori je povzročila potresna katastrofa obilo škode. Na Cetinju je porušenih več hiš. Natančnejše vesti še manjkajo, ker so prekinjene, deloma radi potresa, deloma pa še radi zadnjih snežnih zametov vse telefonske in brzojavne zveze.

Tudi v Albaniji

je potres povzročil ogromno škodo

TIRANA, 15. (Izv.) Včeraj zjutraj je bil po vsej Albaniji katastrofalen potres, ki je povzročil zlasti v severnem delu Albanije občutno škodo. Več hiš je porušenih, nekaj poslopij pa tako poškodovanih, da se ob ponovnem sunku porušijo. Katastrofa je zahtevala tudi več človeških žrtev, katerih število pa še ni bilo mogoče določiti. Več 1000 ljudi je brez strehe.

Lahni potresni sunki

v Bolcanu in v Anconi

BOZEN, 15. (Izv.) Danes zjutraj je bil tukaj zabeležen rahel potresni sunek. V mnogih hišah v središču mesta so popokala stekla. Druge škode ni bilo.

ANCONA, 15. (Izv.) Danes ob 4.40 zjutraj so zaznamovali vsi aparati tukajšnjega seizmologičnega observatorija rahel in kratek sunek potresa, ki se je moral pojaviti nekje na jugu.

Objava dnevnega reda

za prihodnjo sejo poslanske zbornice

RIM, 15. (Izv.) Danes opoldne je bil izvešen na Montecitoriju dnevni red prve seje poslanske zbornice. Na dnevnem redu so tri interpelacije, 10 zakonskih načrtov za spremembo raznih odlokov v zakone in proračun ministrstva za javna dela. Predsednik vlade je vložil zakonski načrt za spremembo dekreta o ustanovitvi novih pokrajin v zakon. Zakonskemu načrtu je priloženo daljše poročilo, ki utemeljuje potrebo in umestnost že izvedenega dekreta.

Novi odloki

Železnice v novih pokrajinah — Lesna skladišča pod Škednjem

RIM, 15. (Izv.) Današnja «Gazzetta Ufficiale» prinaša kraljevi dekret-zakon z dne 13. januarja 1927., s katerim se urejuje vprašanje drugovrstnih železnic (ferrovie secondarie) v novih pokrajinah.

Nadalje prinaša kraljevi dekret-zakon z dne 9. januarja 1927., ki uvaja posebne pristojbine na izročitev lesa, vpeljanega v lesna skladišča pod Škednjem. Posebna pristojbina je namenjena v korist moralnega bitja «Udruženja zainteresirancev v lesni trgovini» s sedežem v Trstu.

Pogreb senatorja Bianchija

NEAPELJ, 15. (Izv.) Danes popoldne se je vršil pogreb senatorja Leonarda Bianchi, ki je v nedeljo umrl nenadoma po predavanju v proslavo Vergilija. Pogreb učenega profesorja je bil veličasten. Kralj in ministrski predsednik sta poslala sinu pokojnika sožaljni brzojavki.

Novi madžarski poslanik pri kralju

RIM, 15. (Izv.) Danes ob 11. uri je kralj sprejel novega ogrskega poslanika v Rimu Andreja de Hory, kateri mu je izročil svoje poverilne listine.

Polet polkovnika De Pineda

RIM, 15. Polkovnik De Pinedo, ki je v nedeljo ob 7.25 na hiroplanu «Santa Maria» zapustil Elmas (Cagliari) in je ob 15.23 istega dne pristal v Kenitri (Maroko), je včeraj ob 16.40 prispel s svojim hidroplanom v Villa Cisneros (Rio de Oro). Od tod je De Pinedo poletel proti Bolami (portugalska Gvineja), zadnji afriški postaji, ki je 1600 km oddaljena od Ville Cisneros.

Polkovnika De Pineda spremljata na njegovem poletu motorist Vitale Zacchetti in kapetan-pilot inž. Carlo del Prete.

RIM, 15. (Izv.) Agencija «Stefani» poroča, da je prispel letalec De Pinedo, ki je zapustil včeraj ob 23. uri Villa Cisneros, danes ob 7.30 zjutraj v Bolamo. Ker znaša razdalja med tema dvema krajema 1600 km, pomeni, da je De Pinedo letel s povprečno brzino 188 km na uro. Kakor se domneva, nastopi drzni letalec svoj nelahki polet preko atlantskega oceana jutri ob 20. uri. Razdalja med Bolamo in Portom Natal v Braziliji, prvi postojanki na ameriškem ozemlju, znaša približno 3000 km.

Tej vesti, kakor tudi preidočim vestem agencije «Stefani» dodajajo rimski listi le kratke komentarje, ker smatrajo daljše komentiranje za nepotrebno, češ da govorijo dovolj številke.

Natečaj za palačo Družbe narodov

RIM, 15. (Izv.) «Agenzia di Roma» poroča iz Ženeve, da zavzema mednarodni natečaj za načrt palače Družbe narodov naravnost ogromne dimenzije. Že dosedaj je javljenih 250 načrtov in že dosedaj je došlo nad 300 zabojev in zavojev, ki bodo odprti šele dne 7. ali 8. aprila, ko se sestane mednarodno razsodišče arhitektov, ki bo presojalo posamezne načrte. Nekaterim načrtom so priloženi tudi plastični modeli.

Pogodba za odstop vile Farnesine

RIM, 15. (Izv.) Danes ob 11. uri je bila v finančnem ministrstvu podpisana kupna in prodajna pogodba za vilo Farnesina. Po podpisu je priredil naučni minister bivšim lastnikom vile, španskim vojvodom Sv. Lucije, obed, katerega se je udeležilo večje število uglednih osebnosti.

Švedski kralj v Rimu.

RIM, 15. Davi ob 9. uri je prispel v Rim švedski kralj Gustav. Na kolodvoru so ga pričakovali poslanik in ostali člani švedskega poslaništva.

General Sanna zbolel

RIM, 15. (Izv.) Pričetek procesa proti Zanniboniju in tovarišem, ki je bil določen za 21. t. m., bo najbrž odložen za nekoliko dni, ker je predsednik posebnega tribunala general Sanna obolel na influenci.

Ljudskošolske knjige

RIM, 15. (Izv.) Kakor poroča agencija «Stefani», so vesti o temeljitih spremembah v številu in izberi ljudskošolskih knjig neosnovane in preuranjene.

Sprejem jugoslovenskih parlamentarcev v Pragi

Veličastna manifestacija čehoslovaškega-jugoslov. bratstva

BRATISLAVA, 15. V nedeljo ob 1. popoldne so svečano sprejeli jugoslovensko parlamentarno delegacijo, ki je tu stopila na čehoslov. tla. V imenu vlade je pozdravil delegacijo minister za izenačenje zakonov Slovak dr. Gožyk. Jugoslovensko delegacijo spremlja poslanec dr. Haillou.

PRAGA, 15. (Izv.) Jugoslovenski parlamentarci so bili najsvečanejše sprejeti na svojem potu v Prago, tako v Pragi sami kakor tudi v Brnu. V Pragi so jih na Wilsonovem kolodvoru pozdravili oni člani čehoslovaškega parlamenta in senata, ki so lansko leto posetili Jugoslavijo. Prisotni so bili tudi poljedelski minister dr. Srdinko ter prednik parlamenta in senta. V imenu parlanta sta pozdravila jugoslovenske poslance dr. Uhlíř in inženir Černy. Minidr. Srdinko je pozdravil jugoslovenske parlamentarce kot nositelje miru ter obljubil v imenu češkoslovaške vlade zastaviti vse sile, da se bodo gospodarski problemi med obema državama rešili na najpovoljnejši način.

Za pozdrave se je zahvalil v imenu jugoslovenske parlamentarne delegacije dr. Velizar Janković, ki je pozval svoje tovaše naj vzkliknejo prezidentu Masaryku, čehoslovaškemu narodu in zlati Pragi s trikratnim živijo.

Pred kolodvorom je ogromna množica občinstva goste navdušeno pozdravljala. Po oficijelnem sprejemu so se odpeljali jugoslovenski parlamentarci v hotel «Paris», kjer bodo ves čas svojega bivanja v Pragi nastanjeni. Pot od kolodvora do hotela se je spremenila v veličastno manifestacijo čehoslovaškega-jugoslovenskega pobratimstva. Predsednik jugoslovenske parlamentarne delegacije za gospodarsko in kulturno zbližanje med čehoslovaško in jugoslovensko državo dr. Velizar Janković je izdal takoj po prihodu jugoslovenskih parlamentarcev na Češkoslovaško proglas, ki med drgim naglaša:

«Nismo utopisti, da bi predlagali kake meglene probleme, zaključitev kake carinske pogodbe, ki bi obsegala nam že obetovano sugerirane Srednjeevropske koalicije nasledstvenih držav ali takozvane Podonavske federacije. Pričeti moramo z najenostavnejšimi problemi. Najprej poskrbimo, da pomagamo sebi in šele potem bomo lahko govorili o gospodarski sanaciji srednje Evrope.» Končno pravi proglas poleg drugega: «Niti za hip ne smemo pozabiti, da vežejo obe državi važni politični interesi. Zato ne smemo dovoliti, da bi doslej zanemarjeni gospodarski stiki med obema državama mogli zasenčiti naše prijateljske in zavezniške odnošaje na političnem polju. Napeti moramo vse sile, da bodo naši gospodarski in politični stiki od dne do dne tesnejši, kajti gospodarski strukturi obeh držav se medsebojno ne ovirata in to bo v napredek naših držav in v interesu vse Evrope.»

Vsi člani Jovanovićevega kluba

sprejeti v radikalsko stranko.

BEOGRAD, 15. (Izv.) Danes je imel radikalski klub sejo, na kateri je bil po daljši debati sprejet predlog, da se sprejmejo v radikalski poslanski klub odnosno v radikalsko stranko vsi člani Jovanovićevega kluba izvzemši Ljube Jovanovića samega, ki ga poslanski klub radikalske stranke ne more sprejeti, ker ga ni izključil on, marveč glavni odbor stranke. Pri glasovanju je bil ta predlog soglasno sprejet. Vest o taki likvidaciji tega vprašanja, ki je v zadnjem času povzročalo radikalski stranki največ skrbi, se je hitro razširila v vseh političnih krogih, ki so mnenja, da težkoče s tem še niso odstranjene, ker ni sprejet tudi Ljuba Jovanović.

Pašićevci proglašajo to rešitev za svojo zmago. Naglašajo, da bi pomenilo zopetni sprejem Jovanovića, ki je hudo žalil pokojnega Nikolo Pašića, razkol v radiklaski stranki, ker bi pašićevci pod nobenim pogojen ne hoteli sodelovati z njim.

Gospodarski odnošaji med Jugoslavijo in Avstrijo.

BEOGRAD, 15. (Izv.) V tukajšnjih gospodarskih krogih se živahno komentira bližnja uvedba uvozne carine na jugoslov. poljedelske pridelke v Avstriji. Naglaša se, da bo predvidevana carinska novela povzročila popoln zastoj v izvozu v Avstrijo. Gospodarski krogi naglašajo, da mora jugoslovenska vlada poseči po represalijah ter uvesti primerno povišanje carin na uvoz industrijskih pridelkov iz Avstrije.

V službenih krogih se domneva, da bo prišlo v najkrajšem času do odpovedi trgovinske pogodbe z Avstrijo in da gre v celi zadevi za prozoren manever z gotovimi nameni. Vsekakor pa se poudarja, da bo jugoslovenska vlada posvetila temu vprašanju vso pozornost ter primerno zaščitila jugoslovenske gospodarske kroge.

Odbor jugoslovenske demokratske stranke

BEOGRAD, 15. V demokratskem klubu se je vršila seja glavnega odbora Demokratske stranke, na kateri se je odbor konstituiral. Zanimivo je, da se te seje ni udeležil dr. Voja Marinković. Ožje vodstvo stranke tvorijo predsednik Ljuba Davidović, prvi podpredsednjk Kosta Timotijević, drugi podpredsednik dr. Krstelj, tretji podpredsednik dr. Sagadin. Za blagajnika je bil izbran Ljuba Mihajlović, za tajnika pa Božo Vlaić. V centralni odbor «Demokratske omladine» je bil določen Dukanac. Sklenjeno je bilo, da morajo poslanci še pred 23. t. m. oditi v središča posameznih oblasti in tam stopiti v stik z izvoljenimi poslanci oblastnih skupščin ter jim dati prostost za njihovo nastopanje v oblastnih skupščinah.

Spomenica predsednika Coolidgea

Francoska vlada odobrila besedilo odgovora

PARIZ, 15. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta je predložil Briand svojim tovarišem v odobritev odgovor francoske vlade na spomenico predsednika Združenih držav glede omejitve v pomorskem oboroževanju. Odgovor, ki je bil enoglasno odobren, je bil danes popoldne izročen poslaniku Združenih držav. V svojem odgovoru zavrača francoska vlada v vljudnem tonu predlog predsednika Združenih držav Coolidgea, pri čemur se sklicuje na sledeče razloge:

1.) Vprašanje razorožitve je bilo poverjeno že Družbi narodov, ki se ž njim že dalj časa ukvarja. Mi ji tedaj ne moremo odvzeti te naloge.

2.) S posebno konferenco petorice držav, ki so podpisale washingtonsko pogodbo, bi bile izključene od razprave vse druge države, ki so tudi zainteresirane na omejitvi oborožitve na morju.

3.) Francoska vlada zastopa stališče, da je vprašanje razorožitve na morju tesno spojeno z vprašanjem razorožitve na kopnem in v zraku. To stališče si osvoji tudi pripravljalni odbor za razorožitveno konferenco.

4.) Ravnotako je tudi prodrla francoska vlada s svojim stališčem, da je treba v vprašanju razorožitve upoštevati zemljepisni položaj vsake države. Zato ne more dopustiti pomorske razorožitve na podlagi suhih matematičnih pravil.

Francoska vlada je mnenja, da ne pripada njej naloga zavrniti a priori predlogov Združenih držav, ampak namerava naprositi urade Družbe narodov, da oni odločijo v tem pogledu.

Tangersko vprašanje

Spomenica o zahtevah španske

PARIZ, 15. (Izv.) Danes po 48-urnem odlašanju so se zopet pričela pogajanja radi Tangerja. Španska delegacija, ki bi morala že včeraj izročiti francoskim delegatom spomenico francoske vlade,

ki vsebuje zahteve Španije glede Tangerja, je zakasnila s svojo izročitvijo za en dan, ker je morala čakati na natančna navodila iz Madrida. Razprava o spomenici pa bo zavzela v krogu francoske delgacije precej časa in se bodo pogajanja nadaljevala njbrž šele črez nekaj dni.

Prihodnje zasedanje

Sveta Družbe narodov

ŽENEVA, 15. Prihodnje zasedanje Sveta Družbe narodov se bo pričelo 7. marca v Ženevi. Tajništvo Družbe narodov je te dni že razposlalo vabila in dnevni red vsem onim državam, ki so zastopane v Svetu.

Na svojem 44. zasedanju bo Svet razpravljal o uspehih in napredovanju obnovitvenega dela, ki ga je Družba narodov pričela na Bolgarskem in na Grškem, ter o položaju v Gdanskem. Na eni izmed naslednjih sej bo Svet ratificiral tudi imenovanje markiza G. Paolucci de Calboli za podtajnika Družbe narodov.

Med Poljsko in Nemčijo

Prekinjenje pogajanj za trgovinsko pogodbo — Izjava poljske vlade

BERLIN, 15. Nemška vlada je, kakor znano, sklenila prekiniti pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe s Poljsko. Utemeljila je ta sklep s trditvijo, da izganjajo Poljaki nemške državljane iz zgornje Šlezije.

Iz Varšave poročajo, da je poljska vlada naročila dr. Prandszynskemu, predsedniku poljske trgovinske delegacije, naj se takoj poda v Berlin na razgovor z nemško vlado. Če bi ta razgovor ne privedel do nikakega sporazuma, bo poljska delegacija takoj zapustila Nemčijo.

Berlinski socijalistični tisk živahno napada nacijonalistična glasila, ki v svojih stolpcih sramotijo Poljake. Levičarski listi naglašajo, da tako pisanje pač ne more koristiti nadaljevanju trgovinskih pogajanj.

VARŠAVA, 15. Poljska brzojavna agencija je objavila izjave, v kateri naglaša, da trditve nemške vlade o izgajanju Nemcev iz Poljske niso oprte z dokazi ter jih zato ni mogoče jemati v poštev. — Pač pa je res, da je nemška vlada izgnala iz Nemčije v zadnjem času približno 25.000 poljskih delavcev.

Angleški protest pri moskovski vladi

LONDON, 15. «Sunday Times» javlja, da je Anglija energično protestirala pri moskovski vladi, ker se ruski državljani vmešavajo v kitajske zadeve.

Slabo vreme

Strahoviti snežni viharji na Japonskem

TOKIJO, 15. Že več dni traja tukaj izredno slabo vreme. Škoda, ki jo je neurje povzročilo, je ogromna; poleg tega pa govore poročila, ki prihajajo iz vseh krajev države, tudi o zelo velikem številu človeških žrtev.

V eni sami pokrajini, Niigata, se je zrušilo 90 hiš in je kakih 100 oseb izgubilo življenje. Nesreča je tem hujša, ker je temperatura padla za več stopinj pod ničlo in ker divjajo strahoviti snežni viharji, kakršnih tudi najstarejši ljudje ne pomnijo.

Poplave v Avstraliji

MELBOURNE, 15. Semkaj prihajajo poročila o hudih poplavah, ki so povzročile ogromno škodo. Voda je popolnoma pokrila mestece Ingham. Trinajst oseb je utonilo. Pretežni del ponesrečencev tvorijo italijanski izseljenci.

Viharji na Črnem morju

BUKAREŠT, 15. Novi viharji divjajo na Črnem morju. Pomožnih akcij, ki so bile v teku radi zadnjega velikega viharja, ki je poškodoval več ladij, ni bilo mogoče izvesti. Vlačilci in večje ladje, ki so iskale brodolomnike, so se morale zateči v bližnja pristanišča. «Imperatul Trajan», največja in najbolj elegantna romunska ladja, se je baje že potopila.

Radi megle je parnik «Carnaro» od tržaškega Lloyda zavozil v pristanišču Kostanca v italijanski parnik «Ungheria» ter ga močno poškodoval. Poškodovani parnik bi se bil potopil, da mu niso takoj prihitele na pomoč druge ladje.

Tudi par drugih ladij je trčilo pri vožnji, vendar pa hujšega ni bilo.

Od četrtka ni prispela in ne priplula nobena ladja v Kostanc, razun nekega angleškega parnika, ki je po hudi vožnji privozil iz Carigrada s 26-urno zamudo. Poveljnik parnika je izjavil, da je v Carigradu zasidranih več parnikov, ki so namenjeni v razna pristanišča Črnega morja, a se radi neurja ne upajo zapustiti pristanišča.

Drobne vesti

— **Za pomiloščenje falsifikatorjev frankov.** Več sto tisoč ogrskih «patriotov» je podpisalo prošnjo za pomiloščenje znanih falsifikatorjev frankov na Ogrskem. Prošnja je bila že izročena regentu Hortiyju. Pristojna oblastva, ki so bila vprašana za mnenje, so se izrazila za pomilostitev policijskega ravnatelja Nadossy-ja in kneza Windischgraetza. Sicer pa se nahaja knez Windischgraetz že več časa v sanatoriju, kjer se bo moral dati operirati, in izgleda, da se po operaciji ne povrne več v zapor. V zaporu se nahaja samo bivši policijski ravnatelj Nadossy. Regent Horthy bo skoro gotovo podelil amnestijo in falsifikatorji ne bodo več jetniki, temveč jih bodo slavili kot narodne mučenike. Obenem bodo pomiloščeni tudi oni trije, ki so bili aretirani in zaprti na Holandskem. Tudi oni so že predložili svojo prošnjo pristojnim oblastvom, in sicer je bila prošnja predložena v sporazumu z ogrskimi oblastvi. Ogrska diplomacija je že napravila glede te stvari primerne korake pri holandski vladi in pričakuje se ugoden odgovor. Ko bodo vsi obsojenci izpuščeni iz ječe, bo likvidirana tudi vsa falsifikacijska afera. Pomiloščen je tudi bombni atentator Marfy.

— **Razne armade kupujejo konje na Ogrskem.** Kakor se poroča iz Budimpešte, se zastopniki raznih inozemskih armad zanimajo za ogrske konje, in to posebno v zadnjem času. Pred par meseci je Ogrska prodala za poskus 450 konj Turški, a sedaj je naročila turška armada 1000 novih konj za oficirje. Poleg tega se je turška vlada obvezala, da kupi v kratkem še mnogo večje število konj.

Pred kratkim je kupila Romunija na Ogrskem 2000 konj. a sedaj se pogajajo tudi italijanski zastopniki za nakup več tisoč glav. Tudi Rusija se močno zanima za ogrske konje in govori se, da izvoz konj v Rusijo letos ne bo zaostajal za lanskim. Cena konjem je okoli 3200 lir za glavo.

— **Trgovinski stiki med Italijo in Rusijo.** Po vesteh iz Moskve je dosegla kupčija Rusije z Italijo v l. 1926. 750 milijonov lir proti 150 miljonom v l. 1925. Ta napredek se pojasnjuje s tem, da je narastel uvoz iz Italije v Rusijo. Na drugi strani pa se talno dviga v Italiji poraba ruske nafte. 80% svojih potreb nabavlja Italija v Rusiji, tako da je na prvem mestu uvoza iz Rusije.

— **Trgovski stiki med Anglijo in Rusijo.** V Petrogradu so začeli graditi šest velikih ladij za prevoz blaga med Petrogradom in Londonom. Kakor se vidi, se torej ne misli na pretrganje odnošajev med Anglijo in Rusijo.

— **Led na Azovskem morju.** Nenavadni mraz, ki razsaja letos v južni Rusiji, je povzročil, da je Azovsko morje zmrznilo. Ruski ledolomec «Karl Marks» se je rešil le z velikim trudom skozi led. Opravljen je bil v pristanišče, kjer ga bodo morali popravljati.

Amerikansko bogatstvo

V vrtni oziroma parški ulici v New Yorku prebivajo po zadnji statistiki štirje tisoči milijonarjev in je v tem oziru prikosila doslej znamenito peto ulico (avenue). — Kdor ima v vrtni ulici na leto manj dohodkov od desetih tisočev funtov, je revež Letni dohodki v tej ulici bivajočih 16.000 oseb se cenijo na šest in petdeset miljonov funtov (en funt = 113 lir.)

DNEVNE VESTI

Osebne izkaznice

Osebne izkaznice, kakor jih predpisuje novi zakon o javni varnosti, izdaja, kot smo že poročali, županstvo one občine, v kateri ima svoje običajno bivališče, kdor želi imeti izkaznico.

Na deželi naj se prizadeti obrnejo na svoje županstvo. V Trstu izdaja omenjene izkaznice anagrafični urad, ulica Sanità 25, I. nadstropje, soba št. 14. Kdor želi imeti izkaznico, naj gre osebno v omenjeni urad, s seboj naj vzame kak osebni dokument, s katerim dokaže, kdo je in da stanuje v Trstu. Poleg tega so potrebne tri fotografije, ki morajo biti enake (to se pravi ne ena letošnja, druga pa že pet let stara itd.)

Kdor nima nobenega osebnega dokumenta, ta mora najprej dobiti potrdilo, da biva v Trstu, katero potrdilo se daje v III. nadstropju anagrafičnega urada. Za tako potrdilo je treba napraviti posebno prošnjo.

Kako je z izseljevanjem v Avstralijo?

Mnogi naši ljudje so si delali razne upe, računajoč na izselitev v Avstralijo. Avstralija se pa tudi sicer smatra kot nekaka nova Amerika. Na ozemlju, ki je malo manjše nego ozemlje Evrope, živi le kakih 9 milijonov ljudi. Prebivalstvo je sestavljeno po svoji ogromni večini iz kmetov, med katerimi vlada veliko blagostanje. Edino nevarno vprašanje, ki je nadlegovalo ta del sveta, je bilo vprašanje priseljevanja. Oblast se nahaja v Avstraliji v rokah zastopnikov delavskega sloja. Naravno je, da delavstvo ne želi, da bi se mu znižale plače, kar pa bi se takoj zgodilo, čim bi bila vrata odprta izseljencem na stežaj ter bi tako prišle na avstralska tla neštete množice, katere bi šle na delo takorekoč za vsak denar.

Posebno pa se boje tam doli priseljevanja rumenega plemena, Kitajcev in Japoncev. Iz Kitajske in Japonske sili prebivalstvo v druge dežele. Ker je priseljevanje rumenega plemena v Ameriko popolnoma onemogočeno, se je obrnil tok proti Avstraliji. Zato so bili tudi v Avstraliji izdani proti Kitajcem in Japoncem zelo strogi zakoni.

Da zajezi tok rumenega plemena, se trudi avstralska vlada, da obrne nase tok belih izseljencev. Toda pri tem so Avstralijci izbirčni, kajti prednost dajejo Angležem. Anglija ima mnogo brezposelnih doma in zato bi rada videla, da bi jih spravila v svoje dominione. Avstralijska vlada je sklenila, kot se poroča, da spravi v prihodnjih letih okoli pol milijona belih naseljencev v Avstralijo, in sicer na državne stroške. Ustanovi se prevozno podjetje, ki ga bosta finansirali angleška in avstralijska vlada. Priseljenci bodo zaposleni na delih pri gradbi novih električnih central. V Viktoriji in v Južnem Walesu se bodo otvorili novi premogovniki. Povsod se bodo sprejemali le delavci belega plemena.

Te podatke posnemljemo po praški agenciji «Ceps». Kakor je razvidno, je to le še program za prihodnja leta. Poleg tega pa bodo prihajali v prvi vrsti v poštev angleški izseljenci.

KRALJ PODARIL SVOJO SLIKO NOVINARSKEMU SINDIKATU

Potom generala Cittadinija, svojega prvega pobočnika, je poslal kralj sindikatu julijskih novinarjev, ustregši njegovi prošnji, svojo sliko z lastnoročnim podpisom.

Tajnik sindikata je pisal generalu Cittadiniju, proseč ga, naj izrazi Nj. V. hvaležnost julijskih novinarjev za prijetni dar, ki bo dičil društvene prostore.

LEKARNA V BARKOVLJAH

Kr. prefekturo razglaša:

V smislu čl. 2. kr. odloka od 16. aprila 1925., št. 691 se naznanja, da lekarnarji, ki izvršujejo svojo obrt v tržaški občini, lahko na podlagi prvega odstavka čl. 54. kr. odloka od 30. decembra 1923, št. 2889 prosijo za premestitev svoje lekarne iz sedanjih prostorov na mesto, ki je sedaj izpraznjeno v predmestnem okraju Barkovlje.

Prošnje naj se predložijo tukajšnji prefekturi do 2. marca 1927. Prošnjo je treba opremiti s spričevali in dokumenti, ki dokazujejo, da so prosilci v posesti zadostnih sredstev za redno in popolno oskrbovanje lekarne na novem mestu.

Iz tržaškega življenja

Smrtna nesreča pri delu

Včeraj zjutraj se je pripetila v tovarni olja v Žavljah grozna nesreča, pri kateri je mlad delavec izgubil življenje. Okoli 9. ure so delavci razkladali z železniških vozov pred tovarniškim poslopjem vreče oljnatih semen, ki so jih nato s posebnim vozom, h kateremu je bil vprežen motorni vlačilec, prevažali vskladišče. Vlačilec je vodil 25-letni šofer Armand Blazzetta, stanujoč v Žavljah št. 159. Med tem delom, ko se je vlačilec premikal proti skladišču, se je veriga, s katero je bil privezan priklopni voz, tako nerodno zapletla v neki kavelj pri železniškem tiru, da se je vlačilec mahoma ustavil. Toda težko natovorjeni priklopni voz se ni ustavil, temveč je nadaljeval svojo pot za vlačilcem in naposled trčil vanj. Pri tem je Blazzetta, ki je sedel na svojem sedežu na zadnjem delu vlačilca in ni zapazil nevarnosti, obtičal med obemi vozili, ki sta ga stisnili z neznansko silo čez život. Siromak je jedva utegnil zavpiti na pomoč in že je bilo po njem; navzočni delavci, ki so mu naglo priskočili na pomoč, so potegnili z vlačilca le mrtvo truplo. Nesrečni mladenič je imel popolnoma zmečkan prsni koš in težke notranje poškodbe, ki so povzročile hipno smrt.

Pozneje je bila poklicana na lice mesta sodna komisija, ki je ugotovila okolščine, o katerih je prišlo do grozne nesreče; nato je bilo truplo ponesrečenca prepeljano v mrtvašnico mestne bolnišnice.

Kakor je pač umljivo, je grozna nesreča vzbudila med delavstvom tovarne mučen utis. Blazzetta zapušča mlado ženo, s katero se je bil poročil komaj pred dvema tednoma.

Huda nezgoda težaka

Pri delu na parniku «Praga», zasidranem v prosti luki V. E. III., se je včeraj ponesrečil 27-letni težak Ivan Sommariva, stanujoč v ulici Barbariga št. 2. Ko je peljal ročni voziček, natovorjen z vrečami sladkorja, čez mostič s parnika na pomol, je radi nesrečne kretnje izgubil ravnotežje ter padel z višine več metrov na kameniti tlak. Siromak je obležal težko poškodovan; zlomil si je — kakor je dognal zdravnik rešilne rešilne postaje, ki je bil telefonično poklican na lice mesta — levo nogo, se hudo pobil po glavi ter si pretresel možgane. Po prvi pomoči je bil nesrečni težak prepeljan v mestno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti kake 4 tedne.

Hude posledice nesrečnega slučaja

Da nesreča res nikoli ne počiva, o tem se je včeraj prepričal 31-letni šofer Garibaldi Pax, stanujoč v ulici Cologna št. 62. Okoli 11. ure je pripeljal s svojim tovornim avtomobilom tovor peska k neki novi hiši, ki jo gradijo v ulici G. Muzio. Medtem, ko so delavci razkladali pesek, je Pax stal poleg avtomobila pod zidarsk. odrom, na katerem je bilo zaposlenih več zidarjev. Zdajci prileti z odra opeka, ki je najbrž zdrknila iz rok kakemu zidarju, in pade Paxu naravnost na glavo. Siromak se je zgrudil nezavesten. Navzočni delavci so mu priskočili na pomoč in ga posadili v neko javno kočijo, s katero je bil prepeljan v mestno bolnišnico. Tam je zdravnik dognal, da ima nesrečni šofer poleg hude rane na temenu, najbrž tudi počeno lobanjo. Siromak je bil sprejet v kirurgični oddelek.

Oh, te srčne rane...

Sinoči okoli 20. ure je bila prepeljana v mestno bolnišnico 18-letna brezposelna dninarica Doroteja Mislej, katera je izpila v svojem stanovanju v ulici Vitelli št. 6, s samomorilnima namenom par požirkov amonijaka. Mislejeva je izjavila, da je storila obupni korak radi spora s svojim dragim. Njeno stanje ni nevarno.

Kmetova nezgoda.

Včeraj zjutraj je bil prepeljan v mestno bolnišnico 35-letni kmet Fran Benčič iz Kozine, kateri je predsinočnjim, ko je v bližini domače vasi hotel skočiti z voza, natovorjenega z lesom, padel tako nesrečno, da je prišel z levo nogo pod kolo, ki mu jo je zlomilo pod kolenom. Nesrečni mož se bo moral zdraviti kake štiri tedne.

Avto ga je podrl.

Ko je 6-letni Henrik Peschio, stanujoč v Kolonji št. 409, včeraj zjutraj šel po ulici F. Severo, je prišel na pot nekemu avtomobilu, ki ga je podrl, čeprav je šofer skoro na mestu ustavil. Pri padcu si je deček zlomil desno nogo v stopalu. Bil je prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurgični oddelek.

Društvene vesti

S. D. Adria.

Danes ob 8.30 zvečer odborova seja, kjer zadnjič. Naj nihče ne manjka! V soboto sestanek vsega članstva.

— Za 27. t. m. se vedno, toda skrivnostno nekaj obeta. Nekaj velikega, lepega. To bo pomembna noč... Kdor hoče to noč doživeti, kar dobrega življenje nuditi zamore, naj preskrbi, da bo prost vseh obveznosti, vseh skrbi, sploh vsega, kar bi mu jo moglo zagreniti...

Tržaško sodišče

Uboj z avtomobilom.

Včeraj se je moral zagovarjati pred tržaškim senatom šofer Franc Gironda, ki je vodil avto št. 74-1083, last gospoda Henrika Cosolo. Gionda je obtožen, da je na večer 4. oktobra 1924. v bližini Ponziane povzročil smrt Josipa Meula s tem, da ga je povozil z imenovanim avtomobilom. Vozil je baje prenaglo.

Gionda taji vsako odgovornost. On se po lastnih izjavah sploh ni nahajal tisti čas v bližini nesreče. Ne ve ničesar in zavrača vsako krivdo.

Vdova pokojnega Magdalena roj. Mila, ki tudi o nesreči ne ve ničesar točnega. Ne more dolžiti obtoženca.

Ivan Franc Meula izpove kot gorimenovana.

Henrik Cosolo ne ve ničesar o dogodku.

Tudi druge priče, ki so pozvane od sodne oblasti, ne vedo nič točnega. Vedo le to, da je avto bil temen, nosil je št. 74 (zadnjega dela ni videl nihče, to številko pa nosijo vsi tržaški avtomobili). — Ena priča ve tudi okolnost, da je bil pokrov motorja aluminjast. Avto je imel pogašene luči.

Arrigo Catola je peljal ponesrečenca v bolnišnico, kjer je ta ob 23.30 izdihnil.

Priča Alojz Pontoni pove, da je Gironda bil na večer nesreče v hotelu Moncenisio od osme do enajste ure in peljal potem več gostov v Rodik.

Po zaslišanju vseh prič zahteva državni pravdnik, da se citirajo k razpravi tudi karabinerji, ki so sestavili prvi zapisnik o nesreči, in da se zaslišati tudi neka ženska, katere ime je sodniji še neznano, ki pa bi zamogla, kakor tudi vdova pokojnega, povedati mnogo za razpravo novih okoliščin.

Branitelj odvetnik Pompej Robba se protivi temu predlogu, naglašujoč, da bi isti bil umesten, ako bi na zatožni klopi sedel kdo drugi in ne Gironda, ki po izjavah prič sploh ne spada na to obravnavo. Prosto pa je sodni oblasti, da preda zopet akte državnemu pravdništvu, da se slučaj bolje preišče in najde krivec.

Sodišče je upoštevalo zahteve državnega pravdnika in preneslo obravnavo v to svrho.

Tatvina.

Emilij Specogna in Marij Rossi sta obtožena, da sta pred enim mesecem odnesla iz neke vojašnice milicije puško in avtomatično pištolo.

Specogna taji tatvino in Rossi pravi, da tudi ne ve ničesar.

Tudi priče ne izpovedo nič gotovega, vendar pa se iz njih pričanja sezna, da mora Specogna nekaj vedeti.

Državni pravdnik je zahteval za Specogno 7 mesecev in za Rossija 15 dni ječe.

Branil je odv. Pompej Robba.

Sodišče je obsodilo Specogno na 3 mesece in 22 dni ječe, Rossija pa na 15 dni ječe in 500 lir globe. Rossiju je bila kazen odmerjena pogojno.

LISTNICA UREDNIŠTVA

G. piscu zadnjega pozdrava Kristi Lesten: Radi bi bili objavili, toda rokopis nečitljiv, kar nam je onemogočilo priobčitev.

Vesti z Goriškega

Samomor trgovca

Usmrtil se je v pondeljek ob 21.30 tukajšnji trgovec z manufakturo na Travniku blizu škofije Ludvik Del Piero.

VRTOJBA

Požar

V nedeljo zjutraj je posestnik Lešič Franc vstal okrog pete ure in se napotil v hlev, kjer je po svoji navadi pomolzel krave in očedil hlev. Po izvršenem opravilu je stopil na senik nad hlevom po seno. Ko prileze gori, zapazi, da seno gori z močnim plamenom. S polno prisotnostjo duha plane v hlev in spravi živino na varno. — Na njegov krik je takoj prihitelo nekaj sosedov, ki so z vzgledno požrtvovalnostjo skušali pogasiti ogenj. Bilo je prepozno. Suho seno in druga piča je bila že v polnem plamenu in tramovje v seniku se je bilo tudi že vnelo. S pomočjo ognjegascev, ki so medtem na telefonični poziv s karabinrske postaje v Št. Petru prišli na lice mesta, se je posrečilo omejiti ogenj, a gospodarskega poslopja ni bilo mogoče rešiti. Škoda znaša približno 20-25 tisoč lir. Lasič je bil zavarovan. Omenjamo, da je Lasič eden najboljših živinorejcev v Vrtojbi, da je že drugič po vojni pogorel. L. 1919. mu je zgorela baraka, iz katere je rešil le golo življenje sebi in družini. Vzrok požara neznan.

BORZNA POROČILA

Amsterdam 924-934, Belgija 318-328, Francija 91-91.75, London 112-112.50, New York 23.15-23-35, Španija 385-395, Švica 440-450, Atene 29.50-30.50, Berlin 545-555, Bukarešt 12.50-13.50, Praga 68.50-69, Ogrska 407-415, Dunaj 323-333, Zagreb 40-75-41.75.

Uradna cena zlata (14. II.) 446.20. Vojnoodškodn. obveznice 61.60.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 194

ZLATARNA N. Borsatti & Figlio, Trst, Corso 47 (lekarna Rovis) popravlja, prodaja in kupuje zlato, srebro po poštenih cenah. Govori se slovenski. 158

ČEBELE. Sedem panjev tipa «Žniderščič» se proda na prostovoljni javni dražbi, v nedeljo, dne 20. t. m., ob 2. uri popoldne. Dolnje Vreme št. 50, pošta Vrem. Britof. 232

BLOK čepic, po nizki ceni. Puhar, via Molin grande 20, Trst. 233

PO VIŠJIH cenah kot vsaka druga kupuje srebro, zlato in briljante ziatarna Portici Ponte Fabra. 203

KVAS najboljše vrste Soc. Ligure Lombarda po L 5.30 kg. pri S. Ravberju v Ajdovščini. 209

POROČNE sobe, parjena bukovna, masivne L 1700, topolova L 1900, jesenova 2000 druga s psiho in ogledalom do tal 2500. Türk, S. Lazzaro 10. Pozor na naslov. 136

BABICA, diplomirana, sprejema nosečc. Govori slovensko. Bodulich Ana, Madonna del Mare 19, II. 234

Tržaška posojilnica in hranilnica

registr. zadruga z omej. poroštvom

uraduje v svoji lastni hiši ulica Torre bianca 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Sprejema „Dinarje" na tek. račun in jih obrestuje po dogovoru.

Davek od vlog plačuje zavod sam.

Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite.

—— Obrestna mera po dogovoru. ——

Na razpolago varnostne celice (safe)

Uradne ure za stranke od 8.30 do 13 in od 16 do 18.

Ob nedeljah je urad zaprt.

Štev. telef. 25-67. 179

Najstarejši slov. denarni zavod

PODLISTEK (55)

V. I. KRIŽANOVSKA:

NEMEZA

ROMAN

Mlada žena je nepremično obstala in lovila sapo od presenečenja in jeze. S kakšno predrznostjo ji je dal občutiti, da ve, da je igrala komedijo, samo da bi skrila svojo ljubezen do njega. Kako se je predrznil govoriti tako z njo in imenovati njenega dobrega, velikodušnega Raula neizkušenega otroka! Če bi bila mogla v tem trenotku uničiti Samuela, bi bila to napravila brez kolebanja. Vsemožni maščevalni načrti so ji blodili po glavi in njeno notranje razburjenje je prikipelo do take stopnje, da ko je prišla v svoj buduar, je padla v naslanjač in so jo solze oblile. Začudeni in prestrašeni Raul sprva ni mogel pojmiti, kaj pomeni ta nepričakovana ženina zdvojenost, potem pa je prišel do sklepa, da so vročina, šum in pretresljiva Pattina igra premočno vplivali na še šibke Valerijine živce; knez si je hudo očital, da jo je peljal v opero in si je na vse mogoče načine prizadeval jo pomiriti.

Vsa zmedena si je Valerija otrla solze, se vrgla možu v objem in rekla:

— Res je, moji živci so še slabi, toda to preide; hočem biti zdrava, da te ne žalostim, ker te ljubim, Raul. Ah! ti ne veš, kako te ljubim!

— Dragi moj angel, ne dvomim o tem in srečen sem, kolikor more biti sploh srečen človek na zemlji.

Na povratku domov nista Samuel in njegova žena izpregovorila niti besede, nato sta se hladno pozdravila in šla vsak sebi. Ko je mladi mož ostal končno sam, je vrgel raz sebe krinko in dal duška vsemu svojemu ljubosumnju in gledajoči ga strasti. Videl je Valerijo, videl je njeno nežnost napram Raulu in to ga je razdražilo. Z gorečo glavo in težko sopeč je hodil gori in doli po sobi in pozabil na bedno Ruto, ki je bridko jokala skrivajoč glavo med blazine.

Samuel se je oženil proti svoji volji, samo zato, da izpolni obveznost, ki jo je prenagljeno prevzel nase; vendar pa je hotel biti v prijateljskih odnošajih z ženo. Prvi dnevi zakona so prešli precej mirno. Samuel se je dolgočasil in se je čutil zvezan. Ruta je bila žalostna in razočarana; toda njih odkrita needinost, ki je bila blizu sovraštva, se je začela šele z včerajšnjim dnem in je bila posledica silno težkega prizora, ki je napravil globok prepad med njima.

Da pojasnimo vse predidoče okoliščine, se moramo povrniti nekoliko nazaj in začeti s trenotkom, ko je bankir odprl oči, potem ko so ga povlekli iz ribnika.

Proti vsakemu pričakovanju ni imel ta blazni čin nikakih drugih posledic, razen skrajne telesne slabosti, ki je trajala približno teden dni; toda v Samuelovi duši se je izvršila globoka in pogubna reakcija.

Samuel je bil vzgojen od kristjanke, ki je bila hčerka nekega propadlega trgovca. Deloma iz spomina na prijateljske odnošaje do njenega očeta, deloma iz želje posnemati običaje bogatih hiš, ji je Abraham poveril hišno gospodinjstvo in vzgojo Samuela, kateremu je bilo takrat šele dve leti. Ta pohlevna in pobožna ženska se je silno navezala na lepega in razumnega otroka, in upoštevajoč versko izpovedanje svojega gojenca je znala razviti v njem globoko vero k Stvarniku sveta in pobožnost brez katerihkoli dogmatičnih predsodkov.

Smrt Samuelove vzgojiteljice in razni drugi vplivi so polagoma oslabili te prvotne vtise; na vseučilišču so bleščeči učni sofizmi materialistične šole premotili mladeniča; njegova odvratnost napram narodu, iz katerega je izšel, je še ojačila to nagnjenje in Samuel je zapustil vseučilišče skoraj popolnoma neveren in vse zanikujoč. Ljubezen do Valerije je vzbudila v njem nenadoma vso detinsko vero. Pod omečevalnim vplivom strasti, ki ga je prevzela, se je odrekel hladnemu materializmu, ki ničesar ne nudi srcu hlepeč po veri in molitvi kakor ona, ki jo je ljubil, je zopet začel verjeti v Boga.

Toda končna izguba sreče je težko ranila njegovo srce in mu zopet odvzela vero v Boga, globoki mrak mu je napolnil dušo.